

Vyjádření prezidenta republiky při jmenování soudců

14.11.2023 - Petr Pavel | Správa Pražského hradu

Vážený pane ministře, vážený pane předsedo, soudkyně, soudci, dámy a pánové,

musím říct, že je pro mě opravdu potěšením vidět v tomto sále tolik lidí. Myslím, že tolik jsme jich tu za poslední rok, co pamatuji, ještě neměli. Mám z toho opravdu radost, že se nám podařilo, sice po dlouhé době ale v takovém počtu, posílit naši justici.

Jedním z mých hlavních úkolů v tomto roce bylo vyhledat a navrhnout ty nejvhodnější osobnosti na pozice soudců Ústavního soudu. Samozřejmě Ústavní soud je nejvyšším článkem, tedy vrcholem naší soudní soustavy, ale ta by rozhodně nebyla úplná a funkční, pokud by se nemohla opírat o širokou a dobře fungující základnu obecných soudů, protože nakonec na ty se valí největší počet soudních případů a na nich samozřejmě také záleží, jak naše veřejnost bude vnímat náš právní systém, jak bude vnímat naši justici a právní stát obecně.

Nejen u soudců Ústavního soudu záleží na jejich osobní integritě. Já to vnímám tak, že každý ze soudců by měl být silnou osobností s velkým morálním kreditem. Osobní integritu soudce spatřuji především v jeho nezávislosti a nestrannosti. Vysoké společenské postavení a ohodnocení soudců není dáno jenom jejich odborností, je také dáno tím, že budou schopni odolávat tlakům. Tlakům politickým, tlakům mediálním, tlakům veřejnosti, ale také tlakům stran při soudních sporech. Tomu všemu musí soudci čelit a přitom všem rozhodovat nestranně a po právu. Základem soudcovské autority je samozřejmě zákon a nad ním stojící Ústava. Je ale dobré si připomínat, že soudce právo aplikuje a vykládá, avšak nevytváří. To v demokratickém právním státě přísluší pouze voleným zákonodárcům. Právo je často složité i pro samotné právníky. Zdaleka ne každý, kdo stojí před soudem, se dobře orientuje v tom, co se vlastně u soudu odehrává. Bude dobré, když to budete mít na paměti a když budete uplatňovat i něco, co se dá nazvat soudcovskou empatií. Když budete schopni proces vést srozumitelně a rozsudky jasně a pochopitelně vysvětlovat a zároveň také argumenty srozumitelně formulovat.

Dnes se tedy stáváte soudci. Dosahujete mety, ke které jste po dlouhé roky směřovali, ale vy sami dobře víte, že tím to zdaleka nekončí, že na sobě budete muset tvrdě a po celý život pracovat. Konečně nezapomínejte na obrovskou odpovědnost, která vám dnes je svěřena, protože budete rozhodovat o osudech lidí, kteří věří a spoléhají na to, že budete rozhodovat spravedlivě a já bych vám k tomu rád popřál hodně sil a úspěchů.

Děkuji.

<https://www.hrad.cz/cs/prezident-cr/soucasny-prezident-cr/verejna-vystoupeni-a-rozhovory/vyjadreni-prezidenta-republiky-pri-jmenovani-soudcu-17474>